

Hükümet, Lockheed'in Türkiye'deki faaliyetlerine ilişkin belge ve bilgileri Amerika'dan getiriyor

■ Başbakan Demirel, dünkü Bakanlar Kurulu toplantısından sonra konuya ilişkin talimatın Washington Büyükelçiliğimize gönderildiğini açıkladı.

■ Bakanlar Kurulu ayrıca Beyrut Büyükelçiliği Başkâtibi Oktay Çirit'in öldürülmesiyle ilgili gelişmeleri ve alınacak tedbirleri de gözden geçirdi.

Rüşvet alanların adları ABD'den istendi

ANKARA, (ANKA) — Başbakan Süleyman Demirel, dünkü Bakanlar Kurulu toplantısından sonra gazetecilerin sorularını cevaplandırırken Washington Büyükelçiliğimize kanalıyla, senatör Church'ın rüşvet - belgelerinin istendiğini açıklamıştır.

Demirel, bir gazetecinin "Rüşvet olaylarına karşın isimler açıklanacak mı?" sorusuna şu cevabı vermiştir:

"Bugünkü gazetelerde, ilgili devletler isterse isimleri açıklarız, diye bir başlık var. Yalnız haberin içinde, henüz bu bilgileri elimizde yoktur. Bu bilgileri elde ettikçe isimleri açıklarız şeklinde bir şey vardır. Biz bu sabah elimize talimat verdik. Senatör Church'a müracaat ederek elimde ne gibi bilgi varsa bize vermesini istedik."

Bakanlar Kurulu bildirisinde

ise Lockheed rüşvetleri konusunda şöyle denilmektedir:
"Lockheed firmasının yolsuzluklarını soruşturan ABD Senato Komitesinde mevcut bütün bilgi ve belgelerin ve firmanın Türkiye'deki faaliyetleri ile ilgili tutanakların tamamının, Washington Büyükelçiliğimize vastasıyla derhâl gönderilmesi evvelce istenmiştir idi."

Bu defa, ABD Senato Alt Komitesi Başkanı Church'un (Lockheed firmasının yolsuzlukları ile ilgili soruşturma açmış bulunan bütün ülkelere, rüşvet aldığı tespit edilen yetkililerin adlarının verileceğine) dair basında yayınlanan haber üzerine, Türk Hükümetinin bu konuda mevcut bilgileri resmen talep ettiği Büyükelçimize talimat olarak verilmiş ve Türk Hükümeti adına bütün te-

fes Başkanı Church'un (Lockheed firmasının yolsuzlukları ile ilgili soruşturma açmış bulunan bütün ülkelere, rüşvet aldığı tespit edilen yetkililerin adlarının verileceğine) dair basında yayınlanan haber üzerine, Türk Hükümetinin bu konuda mevcut bilgileri resmen talep ettiği Büyükelçimize talimat olarak verilmiş ve Türk Hükümeti adına bütün te-

Öğrenime süresiz ara veren İstanbul Üniversitesi 1 Mart'ta açılıyor, İzmir'de 4 bin öğrenci boykota girdi

İstanbul Üniversitesi Yönetim Kurulu, 12 ocakta, olaylar yüzünden öğretimin süresiz olarak tatil edildiği üniversitenin 1 martta açılmasını kararlaştırmıştır.

Ege Üniversitesinde ise, 4000 öğrencinin, "anfi ve sınıflara dek girmiş" polis ve jandarma okulu terkeden dek dersleri boykot etmeye karar verdikleri açık-

Dışişleri Bakanı Çağlayangil, Kissinger'le üsler konusunu görüşmek için 24 martta ABD'ye gidecek

(Cumhuriyet Haber Merkezi) Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil'in ABD Dışişleri Bakanı Henry Kissinger ile görüşmek üzere 24-25 mart günleri arasında Washington'a gideceği açıklanmıştır. Daha önce 11-13 şubat tarihleri arasında yapılacak görüşmelerde özelikle Türkiye'deki Amerikan ü-

Tüm Üniversite mezunlarının mecburi hizmet yapmasını öngören bir yasa hazırlanıyor

ANKARA, (Cumhuriyet Bürosu) Kamu hizmetinde çalışacak bütün üniversite mezunlarının "rotasyona" tabi tutulması için hükümetçe bir kanun tasarısı hazırlanmış, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Kemal Demir tarafından açıklanmıştır.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Kemal Demir, dün gece bütçe üzerindeki eleştirileri cevaplar- ken; hekim dağılımındaki den-

gesizliğe çare bulunması için çalışmalar yapıldığını bildirmiş, bu arada "Hekimler ve uzmanlar için mecburi hizmet en çıkar yoldur. Yararlı bir araçtır. Ancak hükümet bunu sadece hekimler için düşünmemektedir. Üçüncü sınıf beş yıllık planın üniversite mezunları için getirdiği mecburi hizmet ilkesine dayanarak bütün üniversite eğitimi görmüş olanların yurt kalkınmasında kullanılması zaruri kılan bir yasa tasarısı hazırlanmaktadır" demiştir.

Dr. Demir, üçüncü 5 yıllık plana göre hazırlıkları yapılan yasa tasarısının tüm üniversite eğitimi görmüş kamu görevlilerinin "rotasyona" tabi tutulacağını, yani herkesin belirli süreler içinde "mahrumiyet" bölgelerinde

(Devamı Sa. 9, Sü. 6 da)

LOCKHEED DAĞITTIĞI RÜŞVETLERİ UÇAK FİYATLARINA EKLEMİŞ

PHONEIX (Arizona) — Lockheed Uçak Şirketinin mali işleri hakkında düzenli bir rapor tuttuğunu iddia eden eski Lockheed memurlarından Ernest Hauser,

Rüşvet aldığı iddia edilen İran eski Deniz Kuvvetleri Komutanı yargılanıyor

TAHRAN — İran Deniz Kuvvetleri ile iş yapan firmalardan rüşvet aldığı iddia edilen eski Deniz Kuvvetleri Komutanı Amiral Remzi Abbas ve 14 arkadaşının yargılanmasına Tahran'da başlanmıştır.

8 ocakta görevinden uzaklaştırılan Remzi Abbas'ın rütbesi de albaylığa indirilmiştir. Remzi Abbas ile birlikte mahkemeye önüne çıkarılanlardan biri de, eski Deniz Kuvvetleri Komutanı Yardımcısı Amiral Hasan Rifa'i'dir. Bu amiralin rütbesi de indirilmiştir.

Hükümetin resmî açıklamasına göre yargılananlar arasında 12 subay ve iki sivil bulunmaktadır. Ancak bunlardan Albay Hiraç Şaf, hapisshanedeyken intihar etmiştir.

Mahkemeye gizli olarak cereyan ettiği için için sanıkların kimlerinden ne kadar rüşvet aldığı öğrenilememiştir. Savcı, sanıklar hakkında beş yıl kadar hürce cezası talep etmiştir. (aa)

Cumhuriyet'in anketine cevaplarınızı 28 şubat 1976 CUMARTESİ GÜNÜ, ÖNCEDEN İLAN ETTİĞİMİZ ADRESLERİMİZE ULAŞABİLECEK ŞEKİLDE GÖNDEREBİLİRSİNİZ

CEVAPLARINI HENÜZ GÖNDEREMEMİŞ OLAN OKUYUCULARIMIZ, DOLURACAKLARI ANKET FİŞLERİNİ, EN GEÇ 28 ŞUBAT 1976 CUMARTESİ GÜNÜ, ÖNCEDEN İLAN ETTİĞİMİZ ADRESLERİMİZE ULAŞABİLECEK ŞEKİLDE GÖNDEREBİLİRSİNİZ

CEVAPLARINIZI BEKLİYORUZ

şirketin yabancı ülkelere devlet adamları ile iş adamlarına dağıttığı rüşvetlerin, vergi mükelleflerinin cebinden çıktığını ileri sürmüştür.

"Arizona Republics" gazetesine verdiği demeçte, Lockheed'in kanunsuz olduğu iddia edilen faaliyetleri hakkında açıklamalarda bulunan Hauser, şirketin, dağıttığı rüşvetleri daha sonra, uçakların fiyatlarını yükselterek geri aldığı söylemiştir.

Hauser'e göre, Lockheed, rüşvet dağıtırken geleceğini de daima garanti altına almış, özellikle sözleşmelerde "esabit birim fiyatı" üzerinden pazarlığa hiç bir vakit girmemiştir.

Hauser, şirketin yabancı ülkelere imzaladığı sözleşmelerde, fiyat unsurunun en önemli faktör olduğunu, imza tarihi ile teslim tarihi arasında geçen süre içinde enflasyon dolayısıyla meydana gelen fiyat artışlarının nihai faturaya daima eklendiğini anlatmıştır.

(Devamı Sa. 9, Sü. 1 de)

ASİLTÜRK, VALİLİKLERE GÖNDERDİĞİ GENELGEDE, FUHUŞLA DAHA ETKİN BİR SAVAŞIM İSTEDİ

ANKARA, (Cumhuriyet Bürosu) İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk, dün valiliklere bir genelge göndererek, fuhuşun önlenmesi için zabıta denetimlerinin daha etkin hale getirilmesini istemiştir. Bakan Asiltürk'ün genelgesi şöyledir:

"Son günlerde, randevuvelerinin ve diğer gizli fuhuş yuvalarının aleni icraı sanat eder biçimde duruma geldiği, bazı kız ve kadınların (Devamı Sa. 9, Sü. 4 de)

39 aylık maaş farklarının ödenmesi için hazırlanan tasarı komisyonunda kabul edildi

ANKARA, (Cumhuriyet Bürosu) Memurların 39 aylık maaş farklarının ödenmesi için 1 milyar 750 milyon liralık ek ödenek tasarısı, TBMM Bütçe ve Plan Komisyonunda kabul edilmiştir. Tasarı, 1975 yılı bütçesine 1 milyar 750 milyon liralık olağan listli ödenek verilmesini, bu konudaki işlemlerin 1976 mali yılı içinde bitirilmesini öngörmektedir.

Tasarı, bütçe ile ilgili olduğu için ilk önce Cumhuriyet Senatosuna gönderilecek, önümüzdeki günlerde Senatoda ele alın-

Ecevit: "Gerçek milliyetçiliğin kesin ölçeği doğal kaynaklara devletin sahip çıkmasıdır.,

ANKARA, (Cumhuriyet Bürosu) CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Türkiye Jeoloji Kurumu Bilimsel ve Teknik Kurulayında yaptığı konuşmada, doğal zenginliklerimizin gereği gibi değerlendirilmediğini, "Türkiye durumundaki bir ülkede gerçek milliyetçiliğin somut ve kesin bir ölçeği vardır: Ülkenin doğal kaynaklarına devlette sahip çıkmak, kaynakları millet yararına, ba-

ğimsizliğini güçlendirecek yönde değerlendirmek. Bunların tersini yapanlar, milliyetçi değildirler, milliyetçi olamaz" demiştir. Ecevit, ülkenin doğal kaynaklarının değerlendirilmemesi nedeniyle büyük bedeller ödenerek enerji üretimi için petrol ithal edildiğini dikkatle çekerek şöyle devam etmiştir: "1913 yılında, İstanbul'daki Amerikan Büyükelçisi Morgent-

hau, Amerikan Dışişleri Bakanlığına gönderdiği bir raporda şunları yazıyordu:

"Büyük devletlerin Türkiye'de, mali durumunu ve yönetimini düzeltmesi için manevi ve maddi yardım sözü vermelerinden amaç, Türkiye'nin son derece değerli yeraltı kaynaklarını ipotek altına almak ve bu kaynaklar üzerinde uluslararası kontrol kurmaktır."

Büyükelçi bu raporu, hükümetine, bir uyarı olarak gönderiyor, Amerika'nın da bu yönde devreye girmesi gerektiğini anlatmaya çalışıyordu.

Türkiye ne kadar dış yardımı muhtaç duruma gelirse, yirminci yüzyılın başından beri yürürlükte olan bu plan, Türkiye'nin doğal kaynaklarını ipotek altına alma ve uluslararası kontrol altına alma planı, o kade canlanır ve hız-

lanır, nitekim şimdi de canlanıp hızlanmaktadır. Çünkü Türkiye, yurt dışındaki işçilerinin on yıldır sağladığı döviz rezervlerini kalkınma yolunda gereğince değerlendirmemiştir. Son bir yılda da harca yıp tüketmiştir. O yüzden, koşullarının ağırlığına bakmaksızın, dış yardım arar, kendi aradına koşar duruma gelmiştir.

(Devamı Sa. 9, Sü. 1 de)

(Fotoğraf: İbrahim KÖSEĞÜLÜ)

Söğütlüçeşme caminin altındaki 84 dükkan ve mağaza yandı

Kadıköy Söğütlüçeşme Camisinin altındaki bulunan Vakıflar İdaresine ait 84 dükkandan bir - ikisi hariç tümü yanmış, camii de çökme tehlikesi gösterdiğinden ibadete kapatılmıştır. İlk tespitlere göre, yangında 10 milyon liraya aşan zarar meydana gelmiştir. Dün saat 09 sıralarında Recep Üçerler'e ait mobilya dükkânından başlayan yangın rüzgârın da etkisiyle kısa sürede gelişmiş ve tüm dükkânlarla yayılmıştır. 84 dükkânlık sitenin çoğunun mobilya ve yağlı boya ile uğraşması alevlerin büyümesine neden olmuştur. Yangının, bu sitede 12 dükkânı bulunan Üçerler firmasında Muzaffer adında bir işçinin tiner ile temizlik yaptığı sırada, varilten ateş almasıyla başladığı bildirilmiştir.

(Devamı Sa. 9, Sü. 1 de)

4. Demir-Çelik Fabrikası Sivas'a kurulursa Malatya milletvekilleri parlamentoyu terk edecek

ANKARA — Malatya CHP Senatoru Hamdi Özer, 4. Demir - Çelik Fabrikası Sivas'ta kurulursa, "Malatya halkının hiçbir seçime katılmayacağına" öne sürmüştür. "Bizler de Parlamentoyu terk etmek zorunda kalacağız" demistir.

Hamdi Özer, dün Cumhurbaşkanına hitaben yazınlaştığı açık mektupta, Başbakan ve Sanayi Bakanının 4. Demir - Çelik Fabrikasının Sivas'ta kurulacağını açıkladıklarını, bunun çeşitli sakinlerin doğuracağını iddia etmiş, özette şunları söylemiştir: "Devletimize milyarlarca mal olacak ve milyarlar üretecek olan bir fabrika, iktidar partilerinin üretecek bir araç haline sokulmaktadır."

MTA'dan ve birçok maden uzmanlarından bilgi ve rapor alarak bir yıl önce ilgili Bakan'a verdim. Hasan Çelebi'den çıkan demir cevheri ile bu fabrika 60

yıl beslenebilecekti. Böyle bir tesisin 25 yıl mahallinde beslenmesi gerekirken, Sivas'taki demirle ancak 5 yıl beslenebilecek ve Hasan Çelebi'den Sivas'a demir taşınacaktır. Bu tasıma masrafları, fabrikanın ülkeye sağlayacağı yararı en az % 60 vaktecektir. Buna bir hükümetin hakkı var mıdır? Iskenderun - Trabzon limanları arasındaki 65 numaralı dev-

(Devamı Sa. 9, Sü. 8 de)

Akli dengesi bozuk diye sınır dışı edildiği Kanada'nın Beyrut elçiliğini basan Lübnanlı, 50 kişiyi bir süre rehin tuttu

BEYRUT — Akli dengesi bozuk olduğu gerekçesiyle sınır dışı edildiği Kanada'da kalan çocuklarının gönderilmesini isteyen bir Lübnanlı, dün yedi akrabası ile birlikte, Beyrut'taki Kanada Elçiliğini basmış ve elliye yakın elçilik mensubunu rehin almıştır.

Muhammet Haymur ve 7 akrabası, İçişleri Bakanı ile görüşmek ve tüm istekleri kabul edildikten sonra, aralarında Büyükelçi Leopold Anyot ile Maslahatgüzar Alan Sullivan'ın da bulunduğu rehinelere salıvermişlerdir.

Haymur ve akrabaları, teslim olduktan sonra, güvenlik kuv-

vetleri tarafından bilinmeyen bir yere götürülmüşlerdir.

Elçilik binası, 35 kişilik bir Fİ listin gerilla birliğinin desteklediği güvenlik kuvvetleri tarafından sarılmış ve binadaki si-

(Devamı Sa. 9, Sü. 2 de)

GÖZLEM
UGUR MUMCU

Alan kim? Verem kim?..

Rüşvet dedikoduları gün geçtikçe yaygınlaşıyor. Lockheed firmasından sonra Northrop firmasının da Türkiye'den bazı yetkililere rüşvet dağıttığı ortaya atıldı. Üçbeş ay önce de, Douglas Firmasının Türkiye'de, 166.000 dolar dağıttığı yazılıp çıldırılmış. Önemli kişilerde başkaları da açıklanır, hiç şaşırılmaz.

Olur böyle vakalar... Rüşvet, kapitalizmin vazgeçilmez yollarından biridir. Milyonlarca lira paranın döndüğü işlerde, rüşvet verilmesi değil, verilmemesi garip kaçır. Alan razı, veren razı, size bize ne? Hem bu işleri biraz karıştırırsanız, altından "çapanoğlu" çıkar. Milli bütünlük tehlikesi girer, rejimin temeline dinamit konur, "hür teşebbüs" incinir, küser, darılır. Ne hakınız var rejimi çöktürmeye?

Kaç milyon rüşvet dağıtılmış? Onu milyon... Onu milyon dediniz de para mı? Eloeğu, mobilya satışından, kaşıla göz arasında yirmi milyon alıyor. Onu milyonun sözü mü olur? Kim bilir, "mebus pazarlarında" taban fiyat kaç milyondan başlıyor? Değer mi bunun için soruşturma açmaya?

Soruşturma deyince aklıma geldi... Adalet Bakanı Müftüoğlu, mobilya yolsuzluğu için emir vermiş, Ankara Savcılığı da bir soruşturma açmış. Bizler de çağırdık. Altan Öymen de, ben de, Savcı yardımcısı Ahmet Tercüman'ın elimizdeki belgeleri verdik. O gün, bugün, Savcıyardımcısından ses çıkmadı. Hukuk Fakültelelerinde bize yanlış öğretmemişlerse, savcılık bir soruşturma açtıktan sonra ya kamu davasının açılmasına karar verir, ya da dava açmayı gerekli görmez, kovuşturmayla ver olandığına karar verir.

Savcı yardımcısı ne dava açtı, ne de kovuşturmayla yer olandığına karar verdi...

Evet, keleşim yine rüşvete... Bu uluslararası şirketler, dünyamızın bugünkü sahipleridir. Rüşvet verirler, darbe düzenletirler, devlet başkanı öldürürler, faşist çetelerle işbirliği yaparlar. Şil'de Sosyalist Devlet Başkanı Allende, İTT adlı Amerikan şirketi tarafından CIA ile ortaklaşa planlanan bir faşist darbe ile yok edildi. Sırdı Sili'de, Pinochet başkanlığında faşist generaller çetesi devlet yönetmektedir. (Devamı Sa. 9, Sü. 7 de)

